

TRIGGER WARNING: SKANDALEOPPSLAG!

NAV-skandalen | Trigger Warning | ELTE-saken

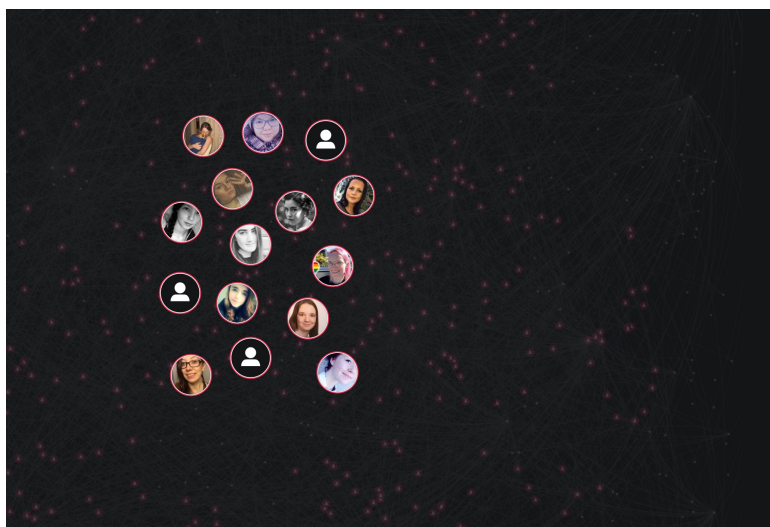
Er det skandaleoppslag du vil ha?

...javel, denne gangen har vi en liten rekke av dem. Passende er det for så vidt også, med tanke på at Psykologisk Tankeverksted nå legger seg på en litt mer konfronterende linje. Også som en parallell til den mer konfronterende retorikken den eneste gjenstående kandidaten til presidentvervet i psykologforeningen står for ovenfor helsemyndighetene.

NPFs nye president mener at å snakke høyt om de store utfordringene vi har knyttet til psykisk helse, er den riktige veien å gå. Dette betyr ikke å gi avkall på fornuftig dialog og relasjonsutvikling mellom f.eks. NPF og Hdir, men å virkelig løfte fram prioriterte saker.

For vår del består retningsendringen i noe av det samme. Vi ønsker å engasjere. Derfor går vi for å bruke mer utestemme. Det betyr ikke at vi skal bli usaklige, tabloide click-baitere, men noe mer direkte og personlige i tonen. Les for øvrig innlegget «[Hva faen er det med deg?!](#)»

Trigger Warning

Skjermdump fra NRK-saken

Trigger warning, eller innholdsadvarsel, brukes ofte i forbindelse med artikler og videoinnhold som har potensielt sterke påminnere (triggere) for traumatiserte. Det blir også benyttet som kode for innhold i et hemmelig nettverk på Instagram som [NRK har undersøkt](#). Her deler hundrevis av mennesker selvmordstanker, også med bildeillustrasjoner av svært forstyrrende karakter. Den negativt forsterkende effekten av å dele slike bilder og historier, har vært medvirkende til at 15 norske jenter i sin desperasjon har tatt sitt eget liv. En gjennomgående evaluering av dette er at risikoen ved slike nettverk overskygger det som er mulig å trekke ut av fordeler ved å dele vanskelige tanker og følelser.

Det ønskes straks-tiltak, oversikt, muligheter for å avdekke og gripe inn i slike miljøer, og det drøftes også muligheter for å forhindre dem i å oppstå i utgangspunktet. [Teknologi-eksperter mener det er algoritmene](#) i sosiale medier som er livsfarlige. Samtidig vet vi at mange av deltakerne i nettverket har vært under omsorg i barnevern, eller i behandling i

NAV-skandalen

At NAV feiltolker trygdeloven og at en del saker havner i trygderetten er kanskje ikke i seg selv så overraskende. Men når rettssystemet fortsetter å idømme sårbare mennesker uriktige straffer også etter at systematiske feiltolkninger over lang tid og med et stort antall ofre for urettmessig behandling har blitt avdekket, da har du en kjempeskandale. Denne skandalen bærer med seg en potensielt alvorlig svekkelse av tilliten til forvaltningen og byråkratiet, rettssystemet, politisk styring og velferdsstatens verdifundament.

Det at NAV til tider kan finne på å trenere prosessen med å innvilge uførepensjon til alvorlig syke, blant annet ved at en NAV-lege som aldri har møtt pasienten underkjenner spesialisterklæringer fra ikke mindre enn fem behandlende helsepersonell (egen erfaring), er for smårusk å regne i en slik kontekst.

Den menneskelige, psykologiske, sosiale og ikke minst økonomiske belastningen det må være å bli dømt til fengselsstraff, den mest inngripende sanksjonen vi har ovenfor kriminelle, når man står i et avhengighetsforhold til den samme velferdsstaten som møter en med mistillit, mistanker, ettergåelse, påtale og dom - på feilaktig grunnlag! - er (heldigvis) uten sidestykke i norsk forvaltningshistorie.

Det er foreløpig ikke nøyaktig avklart hvor stort omfanget av feilbedømmelser er, og heller ikke hvor lenge det har pågått eller om praksisen burde vært avdekket og endret på et tidligere tidspunkt, og i tilfelle av hvem. Psykologer er vanligvis ikke de første til å kreve hoderulling, men med den størrelsesorden som hittil har kommet fram, og konsekvensene for enkeltindividene som har blitt rammet, kan vi utmerket godt gå foran i demonstrasjonstogene og rope med utestemme, at flere i høytstående maktposisjoner i forvaltningen og både i den lovgivende og den dømmende statsmakt bør forlate kontorene sine.

Om du ikke ønsker å motta nyhetsbrevet, skriv kodeord AVMELD og epostadressen din i chatfeltet på tankeverksted.no

psykisk helsevern, og mange har gitt uttrykk for å ikke ha blitt forstått godt nok eller tatt nok på alvor der. Kan det tenkes at hovedproblemet - og løsningene - ligger på et langt mer overordnet plan? Med mer velfungerende tjenester for barn og unge, kunne nødvendigheten av å involvere seg i slike nettverk blitt kraftig redusert. En mer psykisk helse-bevisst befolkning, aka et «varmere samfunn», vil kunne føles tryggere for sårbar ungdom. Det vil være lettere å tro på at ansvarlige voksne kan bidra på en mer positiv måte, uten at ungdommene våre trenger å konkurrere om den ødeleggende formen for oppmerksomhet de søker i slike nettverk. Det ungdommene selv sier er også i denne sammenhengen verdt å lytte til.

Det er snakk om et strukturelt samfunnsproblem, manglende varme og interesse. Det forekommer også altfor ofte i hjelpeapparatet, hovedsakelig representert ved ressursmangel, men også ved føringer som ikke innbyr til dialog mellom voksne og ungdom. Hele saken er et rop om god omsorg. Vi skal ikke begrense tilgangen til eller overvåke bruken av sosiale medier, vi må heller øke tilgjengeligheten av trygge personer å snakke med. Tilby et alternativ. For at alternativet skal være troverdig for ungdommen, må det gjøres tydelig, og gjerne overtydelig. Den gode nyheten er at hvem som helst kan være den som lytter.

ELTE-saken

Inntil 2016 har norske studenter med klinisk master fra psykologistudiet ved Eötvös Loránd University (ELTE) i Ungarn fått innvilget lisens for å jobbe som psykolog under veiledning i ett til to år i Norge, før autorisasjon som helsepersonell ble gitt. Så endret Helsedirektoratet praksis, da de fikk informasjon de tolket som at utdanningen ved ELTE ledet fram til en annen form for yrkesutøvelse enn den norske profesjonsutdanningen. Resultatet er at 163 studenter fra ELTE har blitt kastet ut i uvisshet om de får praktisere yrket de trodde de hadde utdannet seg til.

Disse har møtt staten i rettssalen, med et viktig prinsipielt mål for øye: å vise at utenlandsk psykologutdanning ikke er underlegen norsk profesjonsutdanning. I Norge har vi ingen kliniske mastergrader, og sammenligningen er komplisert. Likevel har norske helsemyndigheter opptrådt med en bastant, arrogant, nedlatende, proteksjonistisk og samtidig unnvikende holdning til å adressere det underliggende spørsmålet om norsk selvgodhet står i veien for utvikling av et sterkt, mangfoldig psykologfaglig miljø til nytte for pasienter og offentlige tjenestetilbud innen psykisk helse.

Dom i saken er ventet i løpet av november. Psykologisk Tankeverksted kommer med mer utfyllende info i neste utgave av nyhetsbrevet.